

בס"ד

קונטרס

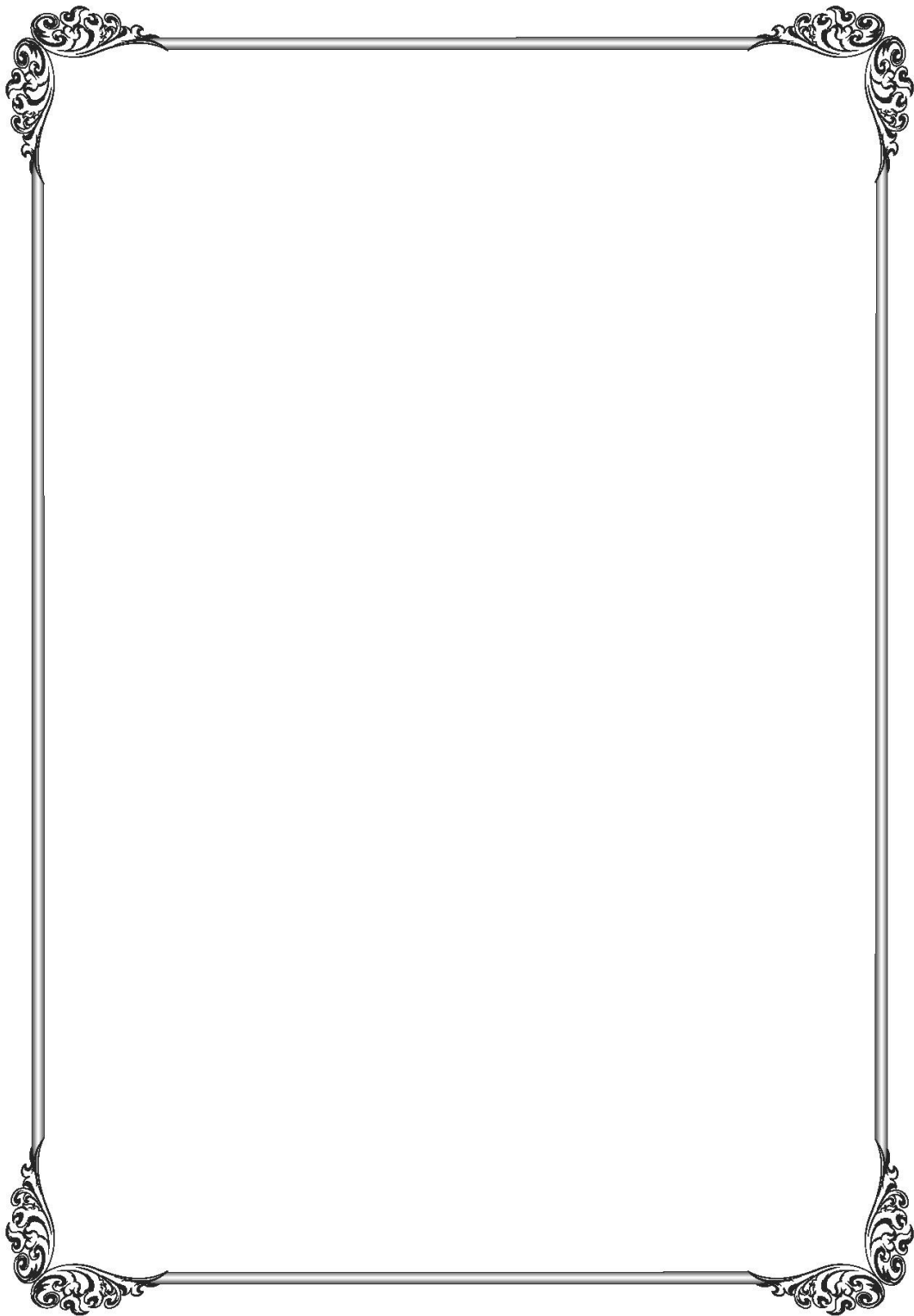
סימנא מילתא

בביאור כוונת הסימנים שמבואר בגמ'

למיכל (כריתות ו) – למיחזי (הוריות י"ב) – למינקט (רב שריא גאון)

בריש שתא

ער"ה תשפ"ד

מסכת ראש השנה פרק גר מצוה

שירבו זכויותינו. וכשרואה כרתי, אז הוא למזכיר ורמז שיתפלל על הכרתת שונאינו. נמצא, העיקר הוא ההתעוררות והתפילה, ולאחר שהתפלל ואוכל דבר זה, אז הוא רשם שתקיים תפלתו.

וקרוב לזה, הוא מה שכתב הפרדס בשער הגוונים, פרק א', וזה לשונו: כאשר יראה לפעול פעולה, ויטרח אל המשכת הדיון, אז יתלבש האדם ההוא בצגדים אדומים, ויצייר צורת ההווייה באדם, וכן לכל הפעולות וההמשכות. וכאשר יטרח חסד ורחמים, יתעטף לבנים. ולנו בזה ראיות ברורות, מההגים שהמשכת מאל החסד ובגדיהם בגדי לבן, להורות על השלום. וזה ענין כהן גדול ביום הכפורים, שהיה מעביר זהבים ולבש לבנים, מפני שעבודת היום בצגדי לבן. ונתנו טעם לדבר, שאין קטיגור נעשה סניגור (ראש השנה כו א'). הורו בפירוש על הגדרש כו'. והעד הנאמן בזה, אבני החשן, שהם עשרה אבנים, מתאימים לפי המשכת שנים עשר שבטי ישראל ממקום גבוה.

ואין להרחיק הענין הזה, שהרי בעלי טבע אמרו, כי אם יביט האדם בעיניו מרואת המים הרבים, יתעורר בו [מרה] הלכנה, עד שהחולים שאין להם יסוד ושנתם אינה ערבה צעיניהם, יריאו לפנייהם סלוגי המים כדי שיתעורר הלכנה ויגביר הליחה וישן.

זה לשון הטור סימן תקפ"ג: אמר אביו, השתא דאמרת סימנא מילתא היא, יהא אינש רגיל למיכל בריש שתא אחרוגא, קרא, רוביא, כרתי, סלקא, ותמרי. רוביא, פירש רש"י (כריתות ו א), תלתן. רוביא, ירבו זכויותינו. כרתי, יכרתו שונאינו. סלקא, יסתלקו עוונותינו. תמרי, יתמו שונאינו. וקרא, מפני שממהר להיות גדול. ומזה רבו המנהגים, כל מקום ומקום לפי מנהגו. כמו באשכנז, שרגילין לאכול בתחלת הסעודה תפוח מתוק בדבש, לומר תתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה. ובפרובינצא, נוהגין להביא על השלחן כל מיני חידוש, ואוכלין ראש כבש, והריאה, לומר נהיה לראש ולא לזנב. והריאה, לפי שהיא קלה. והרב רבי מאיר מרומנובורק, היה רגיל לאכול ראש איל, זכר לאילו של יצחק, עכ"ל.

ולכאורה יש להקשות, במה שכתב, רוביא – ירבו זכויותינו.

אמת, כי לשון רוביא מורה על ירבו, אבל איך נרמז שם שזכויותינו ירבו, דלמא זכויות דעלמא. וכן בכרתי – יכרתו שונאינו, איך נרמז שם שונאינו, דלמא חלילה וחס להיפוך. אלא הענין הוא, שאין שום רמז באכילת הפרי, רק הפרי הוא סימן, שיזכור האדם ויתעורר בתשובה, ויתפלל על הדבר הזה. ראונו לומר, כשמסים רוביא על שלחנו ואכלו, אז הוא לו למזכיר שיתפלל על

וכן הענין בזה, כאשר יאמר המענין
בשכלו, ימצא אל הענין הזה עשר ידות. כי
מהגוונים הנראים לעינים או המצטיירים
בשכל הגופני יתפעל הרוחני, והנפש תעורר
לרוח, והרוח לנשמה, והנשמה ממציאות
למציאות, עד [שיתעלה] [שתתעלה] אל
מקום [יניקתם] [יניקתה] ויתעורר לפי
מציאות [ליורם] [ליורה]. יען שהם כמים
הפנים לפנים, שעל ידה המקור, יראה
הפנים באודם, ויושפע עליה אודם, וכן אם
לובן לובן, כי ההתעוררות והפנים
התחתונים הוא על ידי בני האדם, עכ"ל.
כלל העולה, העיקר הוא התפילה, ודברים
אלו המה למזכיר ולהתעורר מלמעלה.

זה – לשון הבית יוסף (סימן תקפ"ג): כתב
המרדכי בריש ראש השנה, שהיה מנהגו של

רבינו האי ז"ל לומר על כל דבר ודבר כעין
מה שכתב רבינו (הטור), ועל ה'קרא' כתב:
שאומר: יקרא גזר דינו. אבל מדברי רבינו
אין נראה שצריך לומר שום דבר, אלא שם
אותן הדברים רומז על הענינים ההם.
והר"ר דוד אבודרהם (בסדר ערבית של
ראש השנה), כתב בדברי המרדכי. וכתב
עוד, שיש אומרים בלשון תפילה: יהי רצון
מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שיקראו
לפניך זכויותינו, ושיקרא גזר דינו. יהי רצון
מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שיתרבו
זכויותינו, וכן כולם, עכ"ל. ולפי מה
שכתבתי, לזקו דברי רבינו האי, ובוודאי
רבינו האי אומר בלשון תפילה, כי אומרים
שהביא האבודרהם, והכי נהוג.

חיבור התשובה לרבינו המאירי

מאמר ב' פ"ב

מרשע היתה ההסכמה לקרות עליהם
דברים יורו על הסליחה והערה על
התשובה.

ואמרם מילתא היא רואה בו שהערות
התשובה גם מבלי קביעת תפלה רק דרך
סימן ותורת עראי הם יעזרו על הכונה
ומפני זה כוו לראותם צעת האוכל להעיר
שעם היותם נמשכים אל הנחת הגוף לא

ועל דל הגדיל התעוררות לזכור השם בכל
רגע ולשוות יראתו על פניהם לבדתי
יחטאו היתה הכונה לשום בשולחן קרא
רוביא כרתי סילקא תמרי על דל מה
שאמרם במסכת כריתות ובמסכת הוריות
השתא לאמרת סימנא מילתא היא ליחזי
איניש בריש שתא קרכס"ת.

ועל דל שלא יטעו באמרם סימנא מילתא
היא שיהיה זה דרך נחש חלילה לרבותינו

ימשכו רק כפי הצורך ולא ישלחו אימת המשפט מעל פניהם.

והוא שהם קוראים עליהם דברים יורו על זה יאמרו על הקרא יקראו זכויות, וברוביא ירצו זכויות, ובכרתי יכרתו שונאים, והכונה בהכרתת השונאים ר"ל על הדעות הכוזבות והכוונות המחטיאות כי הם השונאים והמשניאים שגאה אמתית לא שנתפלל עתה על אבדן האויבים כי די לנו בהתפללם על הכלת נפשתינו, וכן יאמרו על הסלקא יסתלקו עונותינו ועל התמרי יתמו חטאתנו והכונה בזה כמו שבארנו מלד שהשבע משכח כוונת היום

באר הגולה להמדה"ל

באר השני

ותקנו שיראה אותם האוכל ויזכור הדברים עליהם ויהיה הסימן הוא מחזק התעוררותו והוא אמרם סימנא מילתא היא ר"ל שאינו דבר רק, אבל הוא דבר ימציא הכונה המעולה ויחזק ההתעוררות.

וכן מה שנהגו להוסיף בדגים ופרות לבנים ומתוקים הכל להפליג ההערה לרצוי זכויות ולדבר וללכדן כחמי העונות ולמתק מרידות החטאים עם התצלין המיוחדים למתק מרידותם, ר"ל התשובה, ואז יניח חטאים גדולים בהיות כל כונתו לשם ית' זהו סדר תפלת הלילה.

ואמרת ככה תשקע צבל וגו' וכן ענין אלישע מלכים ב' י"ג בהניח זרועו על הקשת ויאמר אלישע ירה ויורה ויאמר חז תשועה לה' וחז תשועה בארם ויאמר שם ויקאפו איש האלקים ויאמר להכות חמש או שש פעמים אז הכית ארם עד כלה ועתה שלש פעמים תכה ארם ולא היה ענין אלישע וירמיה ח"ו ניחוש.

והנה דבר זה הוא סימן ואות להיות נגמר הדבר ודבר זה ביאר הרב הגדול הרמב"ן

בפרק ג' דהוריות י"ב ח' אמר אבוי השתא לאמרת סימנא מילתא היא יהא רגיל למיכל בריש שתא קרא ורובי' כרתי ומלקא ותמרי גם דבר זה מלאתי שהם תמהים מפני שגראה להם שהם ניחוש.

ודבר זה אינו שאם כן יהיה מעשה אלישע ומעשה ירמיה ענין ניחוש וזה שירמיה צוה לבכרוד בן נריה ירמי' נ"א והיה בכלותך לקרוא את דברי הספר הזה תקשור עליו אבן והשלכתו אל תוך פרת

עליונה דמיון וסימן למטה כדי שתלא
לפעל הטוב ותהי מקיימת הגזירה לטוב
לכך ראו לעשות סימן ודמיון כמו שתמלא
שעש הגזירים וזהו ענין הדמיון למכלי
בריש שתא דברים שיש בהם סימן טוב כדי
שתלא הגזירה לפעל ואז תהי הגזירה
הטובה מתקיימת ואין בזה נחוש רק היא
הכנה שתלא הגזירה לטובה.

והיינו לאמר השתא לאמרת סימנא
מילתא כי הוא מילתא לענין זה שעל ידי
סימן תלא הגזירה לפעל הטוב ודברים
אלו נעשים ויקרים מפז וכל חפצים לא
ישו בהם.

ז"ל המקובל האלקי אשר אליו לבד נגלו
תעלומות הכמה וסודי התורה וכתב ב'
לך לך וז"ל ודע כל גזירה עליונים כאשר
תלא הגזירה אל פעל הדמיון תהי הגזירה
מקיימת עכ"פ ולכך יעשו הגזירים מעשה
בנבואתם כמאמר ירמיה לברוך והיה
בכלותך וגו' וכן ענין אלישע בהניחו זרעו
על הקשת ויאמר אלישע ירה וגו' ולפיכך
החזיק הקב"ה לאברהם בארץ ועשה לו
דמיונות בכל העתיד להעשות בזרעו והבן
זה היטב עכ"ל הרב הגדול ודברים אלו
הם ברורים.

ומעתה תדע להבין דברים אלו כי הדבר
הזה הוא חכמה נפלאה לעשות לגזירה

חידושי אגדות להמהר"ל מפראג זצ"ל

הודיות י"ב

כתמר יפרח סלקי שסלק ממנו הש"י
החטאים לכך אלו חמשה הם סימן טוב
ומתחבר אליהם ע"י אכילה שאין יותר
חבור אל דבר כמו האכילה ויהיו אליו
לטובה.

כי עיקר סימן טוב הוא ע"י האכילה וכה
דבריו לכך אמר השתא לאמרת סימנא
מילתא היא יהא רגיל למיכל וכו' כי אלו
דברים קרא הוא גדול מאוד וסימן הוא
שיגדל ורביא הוא צבנים כרתי שיכרתי
שנאיו אשר הם נורו תמרי שנאמר לדיק

הראב"ה ח"ב ראש השנה סימן תקמ"ז בשם הגאונים

והובא במדרכי דיש יומא סימן תשכ"ג ובאור זרוע הלכות ר"ה סימן רנ"ז

יסוד המקרא והאגדות ראשי כבשים שאנו
רגילים לאכול בראש השנה כדי שייסימנו
הקב"ה שהוא ראש לכל לראש ולא לזנב
ומה שאנו אוכלים טיסני עם צמר וקוטים
דבש וכל מיני מתיקה כדי שיהא השנה
הבאה עלינו שמנה ומתוקה וכן אומר
בעזרא נחמיה יי לכו אכלו משמנים ושתו
ממתקים וגם רביא דהוא פול המארי אנו
אוכלים כדי שירצו נכסנו כרביא זו וכרתי
אנו אוכלין כדי שיכרתו שונאינו וכו'.

שחקרתם שאנו נוחשין נחישות במה שאנו
רגילין ליקח ראשי כבשים בראש השנה
ואוכלים דבש וכל מיני מתיקה ואוכלים
טיסני חטים גרוסות עם צמר שמן
ואוכלים רביא ושרתי ושאנו שוחטים
תרנגולים בערב יום הכפורים כמספר בני
הבית וכו'.

נשיב לכם על ראשון ראשון ועל אחרון
אחרון הנה זה הניחוש טוב הוא ורובו מן

מהדש"א

הודיות י"ב ע"א

דמתקי לסימן שיצמח ויגדל מזלו ושנה
טובה ומתוקה ואי כפי' המדרכי צס
רבינו האי רוציא זכיותינו וכו' ע"ס ובטור
א"ח סימן תקפ"ג אבל לרעה אין בהם
שום הוראה לרעה הוי משום ניחוש
וק"ל.

דאמרת סימנא מלתא היא וכו' ר"ל
דאמרת דמה שיטיל האדם עצמו לסימן
טוב היא ואין צו משום ניחוש.

יהא רגיל למיתי למחזי בריש שתא קרא
וכו' הגי סימנין לטובה הן אי כפרס"י הכא
ובפרק קמא דכריתות דגדלי מהר ואיכא

מהמקובל רבי חיים הכהן זצ"ל מאדם צובה תלמיד המהרז"ו זצ"ל

ולכן אנו עתה עושים דברים אלו ואומרים עליהם אלה הדברים כלומר אם ראה כי אנחנו לא נאכל זולת דברים המועילים שיש בהם זכרון טוב לתקן מעשינו ולהחיות נפשינו לעבדך באמת ולכן אחז"ל יהא אדם רגיל לאכול בראש השנה רוציא וכו'.

חז"ל הגידו כי סימנא מילתא היא ואין בזה לחוש משום דרכי האמורי.

ועיקר הדבר כי הגה נודע מאחז"ל כי אדם נברא בר"ה ותיכף נכטוה על עץ הדעת שלא לאכול ממנו והודיע אותו הקב"ה כי ביום אכלו ממנו ימות לפי כי בו תלוי ענין המיתה כנודע ממגל החולה שאמר לו הרופא אל תאכל דבר פלוני שהוא רע ועבר על צווי ומת.

מאוד ושמש (רמזי ר"ה)

רוציא יכוון לסימן ואין שלמעלה שירבו זכויותינו וכן בקרא וכן בתמרי לציון וסימן שלמעלה ואחר כך יכוין להמשיך הדבר למטה דבר ההיא המרומז בו.

והנה בוודאי דגים הם סימן ואין לדברים טובים למעלה ולהמשיך דוגמתן למטה כגון לפרות ולרבות כדגים ומרמזים גם כן על עינא פקיאח שהדגים אין להם עפעפים, עי זוהק פ נשא דף קכט ע"ב.

והנה כשהאדם רוצה לכון כנ"ל הוא מחויב להפשיט עצמו מכל התאוות דהיינו

המגן אברהם מציא שמהרש"ל לא אכל דגים בראש השנה כי היו חביבים עליו עד מאד ורוצה למעט תאוותיו.

ונ"ל דהטעם שלו היה כך כי הגם דאיתא ברייתא ו ע"א ליכל אינש בריש שתא קריא ורוציא ותמרא וקרא, הטעם משום סימנא טבא כדאיתא בגמרא שם דהיינו שיכוין בכל הסימנים שהם ציונים לדברים עליונים שבעולמות העליונים.

והנה באוכלו הסימנים הטובים יכוין לציון וסימן לשלמעלה דהיינו באוכלו

והנה המהרש"ל ז"ל מחמת שהיו הדגים חביבים עליו עד למאד היה ירא באוכלו הדגים שלא ימשוך אותו התאוה לתא ולא יהיה יכול להפשיט עצמו מהתאוה גשמיות, על כן משך עצמו מהם ולא אכל אותם שירא שלא יהיה פועל באוכלו הדגים שימשוך כן לתא דוגמתו כי שם ימשוך עצמו אחר התאוה ושוב לא יהיה פועל כלום, וק"ל.

למשל באוכלו רוציא ורוצה לכזין וסימן שלמעלה ולהמשיך דוגמתו לכזין להכא צריך למשוך עצמו שלא לאכול התאוה גשמיות רק לפשוט עצמו מתאוות וסימן גשמיות, ולכזין שרוציא הוא כזין לשלמעלה, וימשיך אז דוגמתו לתא שירצה זכיותו, מה שאין כן באוכלו לתאוה גשמיות שאז אינו פועל כלום להמשיך דוגמתו לתא.

ספר זר זהב

מהגד"ק ר' וואלף מזוטאמיד

מקום סימנא מילתא לאהוב לכל איש ואפילו למי אשר בכל השנה אינו אהוב לו עכ"פ בר"ה להיות עמו באהבה ואהוה וריעות לסימן טוב ואולי נזכה להיות גם בכל השנה באגודה אחת באהבה

אותם הדברים שאנו אוכלים כליל ר"ה וסימנא מילתא יס בהם דברים שבאמת אינם מיני מטעמים טובים כגון כרתי וסילקא וכיוצא בהם רק שנמצא בהם איזה דבר טוב ולאיזה כורך בשמא או בטעם ומפני החלק הטוב ההוא אוכלים אותם

אשל אברהם סי' תקפ"ג

זה ע"י אכילה זו של מצוה לכבוד יו"ט להפך מעון לזכות.

כי מלך שבר"ה הי' תחלת מעשה בריאת אדם הראשון ונעשה אז פגם לעץ הדעת כדאיתא בפסיקתא שבאותו היום שנברא באותו היום סרח ע"כ אנו מתקנים חטא

ולזה מתפללים בפה בשעת אכילת
הסימנים לעורר רחמים ע"י כח דיבור
עם בני ישראל לתקן חטא אלה"ר שהי'
ע"י פה לאכילה ולהפכו מעון לזכות.

ולכך אנו אומרים שירצו זכויות ויסתלק
עונות כי עם בני ישראל כוחם בפה לתקן
פה לאכילה היינו חטא אכילת עץ הדעת
ע"י פה הדיבור.

קרבן ישועה

מאמדי תשדי מאמד ב' אות ב'

עושין פריון תיכף כליל א' דר"ה ע"י
הסימנים ו' שכן סימ"ן עולה ג"כ כמנין
ק"ס סוד פידיו"ן בחושבן האריז"ל הנז'.

ואפשר לרמז גם בהנהו תיבין סימנ"א
מילת"א שיש בהם אתון סימ"ן ונשאר
מספר מו"ת וגם מספר הוי' ב"ש שעי'
אותיות שיעלה למספר ק"ס כנ"ל שהוא
מספר סימן אנחנו נאולים ממו"ת לחיים
טובים ארוכים ולשלום

להנה איתא בכתבי האריז"ל בכוונות פדיון
נפש לחולה ליקח ק"ס פרוטות מספר ע"ץ
כי האדם עץ השדה ולכוון בשם הוי' ב"ה
שיהי' ג"כ כמנין ק"ס עד"ז י"פ ה' וגם
ה"פ י' הרי ק' ז"פ ה' וגם ה"פ ו' הרי ס'
וס"ה הוא מנין ק"ס וזהו סוד פדיון נפש
להצילו ממות לחיים ע"ש.

ועפ"ז נראה שכמו שאנחנו עושין בערב
יוה"כ פדיון נפש ע"י הכפרות כן אנחנו

סידור היעב"ץ

כלי ספק בזמן הכשר וביחוד בלשון בקשה
כמו שאמרו אצל החלומות שהולכין אחר
הפה ואם הם דברים טובים הרי טוב
ומ"מ כריך סיוע פה ולשון

ולענין הקושיא נאכל כל דבר אם רע יהא
נגד שנאמינו ואם טוב לסימן טוב לנו יש
לומר שבדאי כריך לאכול על כל פנים
מאכלים טובים ומתוקים אחר כך יחזק
הסימן לטוב ע"י דיבור פה שעושה רושם

חכמת שלמה על השו"ע

ולכך מה"ט נראה יהיה אדם רגיל לומר
בר"ה אחר תפילת שחרית כל מה דעבד
רחמנא לטב עבד וגם זו לטובה ולכך
מה"ט תקנו לאכול מאכלים טובים
ומתוקים ולומר עליהם כן כדי שאם ח"ו
נגזר להיפוך יהיו נהפך ע"י אמיירה זו
לטובה אמן כ"ר.

הנה הטעם מ"ש ב"ש"ס ובשו"ע לאכול
דברים טובים ומתוקים אין הכוונה דרך
תפלה לאין מקום לתפלה בשעת אכילה
רק זה הוי לזמון ואמונה כי מראה שהוא
מאמין ובוטח שכן יהיה ובפרט לפמ"ש
בדרושים לפרשת תבא שנת תרי"ב דבר"ה
יהיה אדם משמח ואומר כל מה שעשה
הוא יתברך הוי לטובה וזה יהיה נהפך
באמת לטובה.

שפת אמת ראש השנה תרל"ב

ובאופן זה שיהיה רק לסימן ולרמז ראש
לזקש שכן ראוי ית' שעל זה נבראו ובראש
השנה שנותן השי"ת חיות חדש לכל
הנבראים על כל השנה לריך כל אחד
להיות מוכן לקבל החיים רק לעבודתו
יתברך שמו בלבד וכפי ראוי כן נותנים
לכל אחד ראש השנה

הסימנים בליל ראש השנה כרתי רוציא כי
בראש השנה אין מבקשין על עניני עולם
הזה כמו שכתוב בזוהר ותיקונים רק לזקש
כל מה שכתוב תן פחדך ותמלוך וכו'.

ויש לומר דלכך מרמזין על אורכי העולם
הזה שהם באמת רק רמזים להוציא מכל
ענין רמיזא דחכמתא לעבודת השי"ת

קרא

- ❖ מפני שממהר להיות גדל (רש"י כריתות ה:)
- ❖ סימן הוא שיגדל נכסיו (רבינו גרשום כריתות ה:)
- ❖ יקרע גזר דיננו (ר"ן ר"ה יב: בשם הגאונים) (אבודרהם)
- ❖ יקראו זכיותינו (מאירי הוריות י"ב)
- ❖ יתפלל האדם שרוע השמות יהפוך אותם הצור יתעלה על כלוי העונות והאויבים, שהרי לשון קריעה לשון קשה הוא, ונבקש מאתו שיקרע רוע גזר דיננו (ספר המאורות ראש השנה)
- ❖ סימן לכזין בראש השנה שצריך להרבות בתורה - ועל ידי מקרא יזכה לבחינת נפש (חסדי דוד תוספתא הוריות פ"ב ה"א)

רוביא

- ❖ ירבו זכיותנו (ר"ן ר"ה יב: בשם הגאונים) (אבודרהם)
- ❖ ירבו צדקותינו (מאירי הוריות י"ב)
- ❖ ע"ש פרו ורבו (תניא רבתי ע"ב)
- ❖ כדי שירבו ישראל (אגודה סוף ר"ה)
- ❖ גדל מהר וסימן טוב הוא (אגודה סוף ר"ה)
- ❖ ירבו נכסינו (מרדכי יומא א) (אור זרוע ראש השנה רנ"ז)
- ❖ יתפלל האדם שרוע השמות יהפוך אותם הצור יתעלה על כלי העונות והאויבים, שהרי לשון רוביא מורה על לשון ריב ומדון, ואנו מהפכין אותו בתפילתנו לריבוי הזכיות (ספר המאורות ראש השנה)
- ❖ שנתרבה בבנים (מהר"ל הוריות י"ב)
- ❖ סימן לכיין בראש השנה שצריך להרבות בתורה - ועל ידי משנה שהוא רוביא בתורה יזכה לבחינת רוח (חסדי דוד תוספתא הוריות פ"ב ה"א)
- ❖ ירבו זכיותינו ע"י שנעשה תשובה מאהבה (רבי ייב"ש בשם המגיד מאוסטראה) (תורת חיים)
- ❖ שיחשב לנו השי"ת גם כל המצוות של ירח האיתנים שאנו עתידים לעשות חודש זה (בשם השר שלום מבעלזא)
- ❖ תחילה רוביא שירבו זכיותינו, משמע דאיכא מיעוט רע מחמת שעוד לא כלה הרע מקרבנו, אבל זכות רובא (ייתב פנים לר"ה)
- ❖ שכל הזכיות של אומות העולם יעברו אלינו כדאיתא שנוטל חלק חבירו בג"ע (ליקוטי יהודה בשם האמרי אמת)

כרתי

- ❖ יכרתו שונאינו (ר"ן ר"ה יב: בשם הגאונים) (מרדכי יומא א) (אור זרוע ראש השנה רנ"ז)
- ❖ יכרתו שונאינו ר"ל שונאי הנפש והם העונות (מאירי הוריות י"ב), והכונה בהכרתת השונאים ר"ל הדעות הכוזבות והכונות המחטיאות כי הם השונאים והמשניאים שנאה אמיתית, לא שנתפלל עתה על אבדן האויבים, כי די לנו בהתפללנו על הצלת נפשותינו (חיבור התשובה למאירי)
- ❖ סימן לכוין בראש השנה שצריך להרבות בתורה – ועל ידי פלפול הגמרא יכרית הקליפות ויזכה לבחינת נשמה (חסדי דוד תוספתא הוריות פ"ב ה"א)
- ❖ ע"י שנעשה תשובה מאהבה יכרתו המקטרגים מלמעלה (רבי ייב"ש בשם המגיד מאוסטראה)
- ❖ לבקש יכרתו שונאינו יצא הרע מקרבנו לגמרי (יטב פנים לר"ה)
- ❖ יכרתו לגמרי הכוחות הרעים שנבראים מעוונות, שינתק הקשר עמהם, וייצאו כל ניצוצות הקדושה מהם, ולא תישאר בהם חיות (בן איש חי נצבים)
- ❖ שהשי"ת יכרות השונא הידוע שזה קאי על השטן וסייעתו שהם רוצים לקטרג בר"ה על כלל ישראל שלא יתקבל תפילתם ובזה אנו מתפללים שלא יוכלו לדבר שום דבר רע ולשה"ר על כנסת ישראל (אלף המגן סי' תקפ"ג סקט"ו)

סילקא

- ❖ יסתלקו חטאתינו (ר"ן ר"ה יב: בשם הגאונים)
- ❖ יסתלקו המקטרגים שאדם בורא בעוונותיו (פמ"ג תקפ"ג מ"ז סק"א)
- ❖ סימן לכוין בראש השנה שצריך להרבות בתורה – ועל ידי לימוד האגדה שהוא סלקי דסליק טפי שאינו לימוד המביא לידי מעשה המצוות, ישלים נשמתו (חסדי דוד תוספתא הוריות פ"ב ה"א)
- ❖ יתפלל האדם שרוע השמות יהפוך אותם הצור יתעלה על כלוי העונות והאויבים, שהרי לשון סלקי לשון קשה הוא, ונבקש מאתו שיסלקו אויבנו ועונינו (ספר המאורות ראש השנה)
- ❖ וממילא יסתלקו אויבנו למטה (רבי ייב"י בשם המגיד מאוסטראה)
- ❖ וממילא יסתלקו אויבנו שבעולם הזה (י"טב פנים לר"ה)
- ❖ יסתלקו מלקטרג עלינו מהמקטרגים ומשטינים מלמעלה, שאין אנו יכולים לבקש עליהם שיתבטלו לגמרי (בן איש חי נצבים)

תמרי

- ❖ יתמו עונותינו (ר"ן ר"ה יב: בשם הגאונים)
- ❖ יתמו חטאינו (מאירי הוריות י"ב)
- ❖ יתמו אויבנו (ר"ן ר"ה יב: בשם הגאונים)
- ❖ יתמו שונאינו עם כל חטאתינו (כל בו ס"ד)
- ❖ ע"ש צדיק כתמר יפרח (מהר"ל הוריות י"ב)
- ❖ שייהפך לטוב שיהא נעשה תמים עם ד' (ייתב פנים לר"ה)
- ❖ יתומו וימתו כל האויבים בעולם הזה שהם הגוים הרשעים, ולא ישאר מהם זכר (בן איש חי נצבים)

רימון

- ❖ נרבה זכויות כרימון (תשובות הגאונים קסו)
- ❖ שבשנה אחת יתרבו כל זכויותיו כרימון (פר"ח תקפ"ג)
- ❖ שהשי"ת יחלק ויפריד מעשינו ויקח המעש"ט שלנו כמו שר' מאיר תוכו
אכל וקליפתו זרק (אמרות צדיקים)

תפוח בדבש

- ❖ סימן לשנה טובה ומתוקה (אגודה בשם הגאונים)
- ❖ מרמז על שדה הידוע ע"פ הקבלה (ט"ז)
- ❖ כי הבורא ב"ה וב"ש נקרא בשם תפוח, ודבש הוא דבר בנדבק בטבע, שהוא רמז על נשמת ישראל שנדבקים בה' כמש"כ ואתם הדבקים וכו' (ליקוטי תורה)
- ❖ כמו שהצרעה מתחילה נותן עקיצה ואח"כ נותן הדבש מתוקה, כך נצא ממידת הדין למידת הרחמים (אמרי פנחס)
- ❖ ע"ש הגן עדן כריח השדה שהריח יצחק בשעת הברכות שהיה בראש השנה (ביאור הגר"א)
- ❖ תפוח רמז לתוה"ק והדבש לעניני העוה"ז ואנו מרמזין דעיקר בקשתינו הוא רק על התוה"ק, ועניני העוה"ז הוא רק טפל שאנו נצרכים כדי שנוכל לקיים התוה"ק, דאם אין קמח אין תורה (משפטיך ליעקב נ"א)